

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1905.

Första Kammaren.

N:o I.

Sedan Kungl. Maj:t genom öppet nådigt bref den 9 juni 1905 — med anledning därpå att norska stortinget genom beslut den 7 i samma månad bemyndigat norska statsrådets medlemmar att tills vidare såsom norsk regering utöfva den Konungen tillagda myndighet, i sammanhang hvarmed förklarats, att föreningen med Sverige under en Konung vore upplöst, och på det att Kungl. Maj:t måtte få tillfälle ofördröjligen med Riksdagen öfverlägga om de mått och steg, som i anledning af hvad sålunda förekommit borde från svensk sida vidtagas — kallat samtliga ledamöter af Riksdagens båda kamrar att tisdagen den 20 juni 1905 sammanträda i Stockholm till urtima riksmöte, sammanträdde Riksdagens Första Kammare i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal

Tisdagen den 20 juni

kl. 11 f. m.

Hans excellens friherre von Essen framträdde till talmansbordet och yttrade:

Mine herrar! I min egenskap af den äldste i denna kammare får jag ännu en gång den äran att hälsa eder välkomna. Säkert är, att mången med saknad lämnat sitt hem under denna årstid, men jag är viss om att ingen man inom Första Kammaren känner det tungt att offra allt, när det gäller att göra sin plikt mot fäderneslandet.

Härmed öppnar jag nu denna kammares förhandlingar och hälsar er än en gång, mine herrar, välkomna till detta viktiga möte.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagaf herr ordföranden, att han på grund af bestämmelsen i 1 § 2 mom. af kammarens ordningsstadga anmodat kanslissekreteraren C. F. Vougt att, till dess sekreterare blifvit utsedd, föra kammarens protokoll, äfvensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjäning till erforderligt antal.

Upplästes följande från kungl. justitiedepartementet ankomna handling:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet den 19 juni 1905.

Sedan på grund af stadgandet i § 32 riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet anmodat tre bland de utaf Riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmakter, som jämlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde före instundande urtima Riksdags sammanträde äga rum, så infunno sig nu af de utaf Riksdagen valde fullmäktige i riksbanken herrar vice ordföranden bland fullmäktige, före detta lektorn m. m., filosofie doktorn H. R. Törneblad, lektorn, filosofie doktorn S. G. von Friesen och fabriksidkaren m. m. Rob. Almström samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland fullmäktige m. m., juris doktorn P. A. H. Cavalli, fullmäktigen m. m. G. F. Östberg och kamreraren Victor Moll.

Det tillkännagafs, att fullmakt för ledamot af Första Kammaren inkommit för grosshandlaren *Erik Wijk*, hvilken vid val, som den 2 juni 1905 hållits i Göteborgs stad, blifvit utsedd till ledamot af sagda kammare för en tid af nio år från nämnda dag. Vid granskning af denna fullmakt förekom icke någon anmärkning mot densamma.

Härom skulle genom protokoll underrättelse meddelas Första Kammaren, hvarjämte fullmakten skulle till kammaren öfverlämnas.

In fidem

Georg Carlson.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop af kammarens ledamöter, hvarvid såsom frånvarande antecknades:

herr Fränckel,
» Petri,
» Stephens,
» Cedererantz,
» Hasselrot,
» Berggren,
» Nilsson,
» Lindgren,
» Sörensson,
» Ewerlöf,
friherre Åkerhielm,
herr Billing,
» Petersson, Peter,
grefve von Hallwyl,
herr von Stapelmohr.

Af ofvan upptagne, såsom frånvarande antecknade ledamöter hade herrar Fränckel och Lindgren, friherre Åkerhielm samt herr Petersson, Peter, anmält förhinder att i dag tillstädeskomma, hvarjämte upplästes följande ingifna läkarebetyg:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, rådmannen m. m. *Axel Petri* på grund af sjukdom (vertigo) för närvarande är förhindrad deltaga i Riksdagens sammanträden, intygas härmed.

Eksjö den 18 juni 1905.

John Nyström.

Stadsläkare.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, herr disponenten och riddaren m. m. *Henrik Berggren* på grund af sjukdom (paresis nerv. facial. sin.) är hindrad bevista den till den 20 juni 1905 sammankallade urtima Riksdagen, intygas härmed.

Karlskrona den 17 juni 1905.

Nils Nilsson.

Stadsläkare.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, kontraktsprosten m. m. herr teologie doktor *P. Sörensson* lider af svifterna efter blodpropp i högra benet och att detta för honom utgör hinder att från innevarande års urtima riksdags början och tills vidare deltaga i riksdagsarbetet, intygar på heder och samvete.

Helsingborg den 14 juni 1905.

Ernfrid Möller.

Bataljonsläkare.

Att öfverste *Waldemar Ewerlöf*, som lider af nervös hufvudvärk (neuvrasthenia) och är under behandling för ifrågavarande sjukdom å härvarande sanatorium, är förhindrad att för tillfället infinna sig vid riksdagen, intygas på heder och samvete.

Ulricehamns sanatorium den 15 juni 1905.

Matell.

Leg. läkare.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *von Oelreich* från och med den 21 innevarande månad till och med den 3 nästkommande juli.

Hans excellens herr statsministern Ramstedt, som nu inträdde, erhöll på begäran ordet och yttrade:

På nådigste befallning har jag äran meddela Första Kammaren innehållet af följande öppna kungl. bref.

Härpå uppläste herr statsministern ifrågavarande kungl. bref, som finnes infördt i protokollsbihanget.

Hans excellens friherre von Essen yttrade till herr statsministern:

Eders excellens! Första Kammaren anhåller genom mig, att Ni behagade inför Hans Majestät Konungen frambära Första Kammarens undersåtliga vördnad.

Hans excellens friherre von Essen öfverlämnade ordförandeklubban till herr talmannen med följande ord:

Jag uttrycker endast en tillfredsställelse, som jag vet finnes hos hvarje medlem i denna kammare, att jag å nyo får den äran att öfverlämna Första Kammarens talmansklubba till grefve Sparre.

Herr talmannen, som nu intog talmansplatsen, yttrade följande hälsningsord till kammaren:

Då Hans Majestät Konungen åter lämnat mig det dyrbara förtroendet att leda kammarens förhandlingar, vill jag, innan jag börjar fullgörandet af detta ansvarsfulla uppdrag, hos kammarens ledamöter anhålla att under denna riksdag i lika hög grad som hittills få känna stödet af eder erfarenhet, edra insikter, edert förtroende och eder vänskap.

Herr talmannen anmälde, att någon ansökning till sekreterarebefattningen hos kammaren icke inkommit, och hemställde, huruvida kammaren behagade genast företaga val af sekreterare.

Sedan denna hemställan besvarats med ja, företogs valet; och befanns efter valförrättningens slut hafva blifvit till sekreterare utsedd

Kanslirådet A. von Krusenstjerna med samtliga afgifna eller 123 röster.

Kanslirådet von Krusenstjerna fick nu företräde, underrättades att han blifvit af kammaren vald till sekreterare och öfvertog protokollsföringen.

In fidem
C. F. Vougt.

Herr talmannen yttrade, att han, efter samråd med Andra Kammarrens talman, finge föreslå, att Första Kammarren ville besluta att vid morgondagens sammanträde företaga val af fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarrens kansli och vaktbetjäning.

Detta förslag antogs.

Tillkännagafs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag i nåder bjuda och kalla Riksdagens samtliga ledamöter att onsdagen den 21 innevarande månad kl. tolf middagen sig uti slottskapellet infinna samt, efter förrättad gudstjänst, sig till rikssalen, enligt § 34 riksdagsordningen, begifva, för att där inhämta hvad Kungl. Maj:t hade att Riksdagen meddela.

Kammarren åtskildes kl. 11,40 f. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Onsdagen den 21 juni.

Kammaren sammanträdde kl. 11,30 f. m.

Upplästes ett inlämnadt läkareintyg af följande lydelse:

Ronneby brunn den 19. 6. 1905.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare herr *O. Nilsson* från Ranseröd, som för närvarande genomgår brunnskur vid Ronneby brunn för kronisk muskelrheumatism, ej lämpligen kan afbryta sin brunnskur under de närmaste dagarna, intygar på begäran

Ebbe Petré.

Leg. läkare.

Företogs val af fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hafva blifvit utsedde:

herr Anderson, F. A., med	98 röster;
» Blomberg	98 »
» Lundeberg	98 »
» Åkerman	98 »

Herr talmannen yttrade, att kammarens ledamöter behagade efter denna dags sammanträde på rikssalen åter infinna sig till fortsatta förhandlingar i kammarens samlingsal.

Herr talmannen och kammarens ledamöter afgingo kl. 11,45 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls af pastor primarius J. F. Hähl. Efter gudstjänstens slut begaf kammaren sig till rikssalen, där äfven Andra Kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen öppnade riksdagen med det i protokolls-bihänget införda tal.

Därefter framträdde herr talmannen och yttrade:

Allernådigste Konung! Eders Maj:t!

Under uttalande af Första Kammarens lifliga önskan att bidraga till en för vårt land betryggande lösning af den i vårt nationella lif djupt ingripande fråga, som föranledt sammankallandet af den urtima Riksdagen, anhåller kammaren att för Eders Majestät få gifva uttryck af sin djupa vördnad, varma tillgifvenhet och obrottsliga trohet.

Snart hälsar Eders Majestät den äldste sonsonen och den brud, han hemför, välkomna till Sverige, och Första Kammaren vill med anledning däraf uttala en innerlig önskan om lycka och välgång för det unga Fursteparet äfvensom sin förvissning, att Eders Majestät skall i deras lycka finna en ljuspunkt under mörka dagar.

Under uttalande häraf anhåller Första Kammaren att i Eders Majestäts nåd och ynnest få vara innesluten.

Sedan Andra Kammarens talman därpå i denna kammares namn framfört dess undersåtliga vördnad för Hans Maj:t Konungen, fingo talmännen hvardera af herr statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet Berger mottaga en kungl. proposition och en kungl. skrifvelse, hvarefter ceremonien å rikssalen afslutades och Första Kammaren åter begaf sig till sin samlingssal.

Vid föredragning af Kungl. Maj:ts på rikssalen aflämnade nådiga proposition och skrifvelse blefvo dessa på begäran bordlagda.

Herr vice talmannen erhöll på begäran ordet och yttrade:

Jag hemställer, att kammaren för sin del måtte besluta, att vid innevarande riksdag skola tillsättas ett konstitutionsutskott och ett särskildt utskott, det senare bestående af 24 ledamöter, 12 från hvardera kammaren, och afsedt för behandling af den nu till Riksdagen aflämnade kungl. propositionen jämte de i sammanhang med denna proposition stående öfriga framställningar, som kunna komma att under riksdagens lopp göras af Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner, äfvensom att det särskilda utskottet måtte be- myndigas att i fråga om riksdagskostnadernas gäldande vidtagna åtgärder, som vid lagtima riksdag tillkomma statsutskottet.

Vidare tillåter jag mig föreslå, att Första Kammaren ville besluta, att, därest kamrarne enas om tillsättande af ett konstitutionsutskott, välja 8 suppleanter för sina ledamöter i konstitutionsutskottet och, ifall kamrarne enas om tillsättande af ett särskildt utskott, utse likaledes 8 suppleanter för kammarens ledamöter i detta utskott.

Hvad herr vice talmannen sålunda hemställt och föreslagit bifölls;

och skulle jämlikt § 37 mom. 1 riksdagsordningen Andra Kammaren inbjudas att förena sig med Första Kammaren i hvad denna för sin del beslutit om tillsättande af ett konstitutionsutskott och ett särskildt utskott.

Herr talmannen yttrade, att han, efter öfverenskommelse med Andra Kammarens talman, finge föreslå, det Första Kammaren ville besluta att vid det sammanträde, som komme att hållas nästa fredag, företaga val af tre ledamöter för att deltaga i talmans-öfverläggningarna och två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

Detta förslag antogs.

Justerades två protokollsutdrag för detta sammanträde, hvar efter kammaren åtskildes kl. 2,05 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.
